

Decret d'aprovació del Reglament relatiu a la protecció dels animals en el moment de la matança

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
  - Article únic
- Reglament relatiu a la protecció dels animals en el moment de la matança
  - Capítol primer. Objecte, àmbit d'aplicació i definicions
    - Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació*

Exposició de motius

Un dels objectius principals de les normatives referents a protecció i benestar dels animals consisteix a establir normes que garanteixin la protecció i el benestar dels animals en el moment de la matança per tal d'evitar-ne el dolor i reduir al mínim l'angoixa i el sofriment, segons s'estableix a la Llei 13/2012, del 12 de juliol, de tinença i protecció dels animals, i a la Llei 14/2012, del 12 de juliol, de salut animal i seguretat alimentària.

Aquest Reglament té per objecte desenvolupar l'apartat 9 del Protocol sobre qüestions veterinàries complementari de l'Acord en forma de bescanvi de notes entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Econòmica Europea, concretament la transposició del Reglament (CE) núm. 1099/2009, que conté normes específiques de protecció dels animals en el moment de la matança d'animals criats o mantinguts amb vista a la producció d'aliments.

Considerant el següent:

(1) La matança pot provocar dolor, angoixa, por o altres formes de sofriment als animals, inclús en les millors condicions tècniques disponibles. Algunes operacions connexes a la matança poden resultar estressants i tota tècnica d'atordiment comporta alguns desavantatges. Els explotadors d'empreses o tota persona implicada en la matança d'animals han d'adoptar les mesures necessàries per evitar el dolor i reduir al mínim l'angoixa i el sofriment dels animals durant els processos de sacrifici o de matança, tenint en compte les bones pràctiques en aquest camp i els mètodes autoritzats tal com disposa aquest Reglament.

Per tant, el dolor, l'angoixa o el sofriment han de considerar-se evitables quan els explotadors d'empreses o qualsevol persona implicada en la matança d'animals incompleixen qualsevol dels requisits del Reglament o utilitzen pràctiques permeses però que no integren els últims avenços, cosa que provoca, per negligència o de manera deliberada, dolor, angoixa o sofriment als animals.

(2) La protecció dels animals en el moment del sacrifici o la matança és una qüestió d'interès públic que influeix en l'actitud dels consumidors pel que fa als productes agrícoles. D'altra banda, la millora de la protecció dels animals en el moment del sacrifici contribueix a millorar la qualitat de la carn, i té un efecte positiu indirecte en la seguretat laboral als escorxadors.

(3) L'any 2007, l'Organització Mundial de Sanitat Animal (OIE) va adoptar el Codi sanitari per als animals terrestres, que conté directrius sobre el sacrifici d'animals i la matança d'animals amb la finalitat de control de les malalties. Aquestes directrius internacionals inclouen recomanacions relatives al maneig, la subjecció, l'atordiment i el dessagnament dels animals en els escorxadors i la matança d'animals en casos de brots de malalties contagioses. Les normes internacionals esmentades també s'haurien de tenir en compte en aquest Reglament.

(4) Des de l'adopció del Reglament relatiu a la higiene dels aliments, del 2 de desembre del 2009, i del Reglament pel qual s'estableixen normes específiques d'higiene dels aliments d'origen animal, també de data 2 de desembre del 2009, s'ha modificat en profunditat la legislació sobre seguretat dels aliments aplicable als escorxadors. Aquests reglaments subratllen la responsabilitat dels operadors d'empresa alimentària de garantir la seguretat dels aliments. Els escorxadors també estan subjectes a un procediment d'autorització prèvia en el qual l'autoritat competent n'examina la construcció, el disseny i l'equipament per assegurar-se que es compleixen les normes tècniques aplicables en matèria de seguretat alimentària. Les preocupacions relatives al benestar dels animals han d'estar més ben integrades en els escorxadors, en la seva construcció i disseny, així com en l'equipament que s'hi utilitza.

(5) Els controls oficials de la cadena alimentària també es van reorganitzar mitjançant l'adopció del Reglament relatiu als controls oficials efectuats per garantir el compliment de la legislació alimentària i la normativa sobre la salut i el benestar dels animals, de data 2 de desembre del 2009, i el Reglament pel qual s'estableixen normes específiques per a l'organització dels controls oficials dels productes d'origen animal, de la mateixa data.

(6) Les condicions de matança dels animals mantinguts amb finalitats d'explotació ramadera influeixen directament o indirectament en el mercat dels aliments, els pinsos i altres productes, així com en la competitivitat dels explotadors d'empreses d'aquest sector. Per això, les operacions de matança han d'estar subjectes a la legislació vigent en matèria de benestar. No obstant això, algunes espècies de bestiar tradicionals, com els cavalls, els ases, els bovins, les ovelles, les cabres o els porcs, poden mantenir-se també

per altres motius, per exemple, com a animals de companyia, per a exhibicions o amb finalitats laborals o esportives. Si la matança d'animals d'aquestes espècies dóna lloc a la producció d'aliments i altres productes, aquestes operacions pertanyen a l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament. En conseqüència, la matança d'animals silvestres o errants amb finalitat de control de la població no s'ha d'incloure en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament.

(7) Els peixos presenten grans diferències fisiològiques respecte als animals terrestres, i els peixos de piscifactoria se sacrifiquen i es maten en un context molt diferent, especialment pel que fa al procés d'inspecció. D'altra banda, les investigacions sobre l'atordiment dels peixos estan molt menys desenvolupades que en el cas d'altres espècies de cria. S'han d'establir normes separades sobre la protecció dels peixos en el moment de la seva matança tenint en compte futures normes en l'àmbit comunitari.

(8) És un deure ètic matar els animals de producció que pateixen un gran sofriment si no hi ha cap manera econòmicament viable d'alleujar-lo. En la majoria dels casos, els animals es poden matar en condicions de benestar adequades. No obstant això, en circumstàncies excepcionals, com els accidents en llocs apartats, en els quals el personal competent i l'equipament no poden arribar fins als animals, el compliment de normes òptimes de benestar podria prolongar el sofriment. Per tant, pel bé dels animals, convé excloure la matança d'emergència de l'aplicació d'algunes disposicions d'aquest Reglament.

(9) A vegades, els animals poden ser perillosos per als éssers humans, i fins i tot posar en perill la seva vida, provocar ferides greus o transmetre malalties mortals. La prevenció d'aquests riscos consisteix generalment a subjectar de forma adequada els animals però, en alguns casos, també pot ser necessari eliminar els dits riscos matant els animals perillosos. En aquestes circumstàncies, a causa de l'emergència, la matança no sempre es pot efectuar en les millors condicions de benestar. Per tant, en tals casos, s'ha de preveure una excepció a l'obligació d'atordir o de matar immediatament els animals.

(10) Les activitats de caça i de pesca recreativa es desenvolupen en un context en què les condicions de la matança difereixen molt de les que s'apliquen als animals de cria, i la caça està subjecta a una legislació específica. Per tant, cal excloure les matances del marc de la caça i la pesca recreativa de l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament.

(11) El sacrifici d'animals de renda criats a casa per a l'autoconsum ja està regulat per la Llei 13/2012, del 12 de juliol, de tinença i protecció d'animals. Per això escau excloure les dites operacions de l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament.

(12) Hi ha suficients proves científiques que demostren que els animals vertebrats són éssers sensibles que, per tant, han de ser inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament. No obstant això, els rèptils i amfibis no solen ser animals de cria a Andorra i, per tant, no seria adequat o proporcionat incloure'ls en el seu àmbit d'aplicació.

(13) Molts mètodes de matança causen dolor als animals. Per això, és necessari atordir els animals per tal de sumir-los en un estat d'inconsciència o d'insensibilitat abans de matar-los o de manera simultània. Mesurar la manca de consciència i de sensibilitat d'un animal és una operació complexa que s'ha d'efectuar seguint mètodes reconeguts des d'un punt de vista científic. No obstant això, s'ha de fer una supervisió mitjançant indicadors per avaluar l'eficàcia del procediment en condicions pràctiques.

(14) La supervisió de l'eficàcia de l'atordiment es basa principalment en l'avaluació de la consciència i de la sensibilitat dels animals. La consciència d'un animal consisteix fonamentalment en la seva capacitat de sentir emocions i de controlar la seva mobilitat voluntària. Tret d'algunes excepcions, com l'electroimmobilització o altres paràlisis provocades, un animal pot considerar-se inconscient quan perd la posició natural dempeus, no es desperta i no presenta signes d'emoció positius o negatius com la por o l'excitació. La sensibilitat d'un animal consisteix essencialment en seva capacitat de sentir dolor. En general, un animal pot considerar-se insensible quan manca de reflexos o de reaccions davant d'estímuls com el so, l'olor, la llum o el contacte físic.

(15) En funció de com s'utilitzin durant els processos de sacrifici o matança, alguns mètodes d'atordiment poden provocar la mort evitant el dolor i reduint al mínim l'angoixa o el sofriment dels animals. Altres mètodes d'atordiment no provoquen la mort, i els animals poden recuperar la consciència o la sensibilitat durant els procediments dolorosos subsegüents. Per tant, aquests mètodes han de ser completats amb altres tècniques que provoquin una mort segura abans de la recuperació dels animals. És a dir, és fonamental especificar els mètodes d'atordiment que s'han de completar amb un mètode de matança.

(16) Les condicions en què s'atordeixen els animals i els resultats de l'atordiment varien en la pràctica per múltiples factors. Així doncs, s'ha de dur a terme una avaluació regular del resultat de l'atordiment. Amb aquesta finalitat, els operadors d'empresa han d'establir una mostra representativa per comprovar l'eficàcia de les seves pràctiques d'atordiment, tenint en compte l'homogeneïtat del grup d'animals i altres factors fonamentals, com l'equipament utilitzat i el personal que hi participa.

(17) Es pot demostrar que alguns protocols d'atordiment són suficientment fiables per provocar una mort irreversible de l'animal en qualsevol circumstància en els casos en què s'apliquen paràmetres clau específics. En els dits casos, els controls de l'atordiment són innecessaris i desproporcionats. Resulta adequat, doncs, preveure la possibilitat que es permetin excepcions pel que fa a l'obligació d'efectuar controls de l'atordiment quan hi hagi proves científiques suficients que un determinat protocol d'atordiment provoca una mort irreversible a tots els animals en determinades condicions comercials.

(18) La gestió diària de les operacions influeix àmpliament en el benestar dels animals i només s'obtindran resultats fiables si els operadors d'empresa elaboren instruments de supervisió per avaluar els seus efectes. Així doncs, s'han de desenvolupar procediments normalitzats de treball, basats en els riscos, en totes les fases del cicle de producció. Aquests procediments haurien d'incloure objectius clars, persones responsables, modes d'actuació, criteris quantificables i procediments de supervisió i de registre. Els paràmetres clau establerts per a cada mètode d'atordiment s'han d'especificar de tal manera que garanteixin l'atordiment correcte de tots els animals sotmesos al procés.

(19) Un personal degudament format i qualificat millora les condicions de tracte dels animals. La competència en l'àmbit del benestar animal implica un coneixement dels models de comportament bàsics i de les necessitats de les espècies en qüestió, així com dels signes de consciència i sensibilitat. Requereix també coneixements pel que fa a l'equipament d'atordiment utilitzat. Per això, ha d'exigir-se un certificat de competència per a fer les seves tasques al personal que practica certes operacions de sacrifici i a les persones que supervisen la matança estacional d'animals de pel·leteria. L'exigència d'un certificat de competència a altres persones que maten animals seria, no obstant això, desproporcionada respecte als objectius perseguits.

(20) Hom pot suposar que el personal amb diversos anys d'experiència ha acumulat certs coneixements. Sobre això, en aquest Reglament es preveu una disposició transitòria relativa a l'obtenció del certificat de competència per al dit personal.

(21) L'equipament d'atordiment està previst i dissenyat per ser eficaç en un context determinat. Els fabricants haurien d'indicar detalladament als usuaris com s'ha d'utilitzar i mantenir per garantir un benestar òptim dels animals.

(22) L'equipament d'atordiment i de subjecció ha de ser objecte d'un manteniment adequat per tal de garantir-ne l'eficàcia. Si l'equipament s'utilitza molt pot ser necessari reemplaçar algunes peces, i fins i tot si s'utilitza ocasionalment, pot perdre eficàcia a causa de la corrosió o d'altres factors ambientals. Així mateix, alguns equipaments han de calibrar-se amb precisió. En aquests casos, els operadors d'empresa o qualsevol persona implicada en la matança d'animals han d'aplicar procediments de manteniment dels seus equipaments.

(23) La subjecció de l'animal és necessària per a la seguretat del personal involucrat en la matança i l'aplicació correcta d'algunes tècniques d'atordiment. No obstant això, és possible que la subjecció provoqui angoixa a l'animal; per tant, s'ha d'aplicar el període de temps més breu possible.

(24) Els animals poden patir quan fallen els procediments d'atordiment. Aquest Reglament preveu un equipament d'atordiment auxiliar adequat per tal de reduir al mínim el dolor, l'angoixa o el sofriment dels animals.

(25) Les guies de bones pràctiques, elaborades per organitzacions d'operadors d'empresa, constitueixen valuosos instruments que serveixen per ajudar els operadors d'empresa a complir determinats requisits previstos en aquest Reglament, com per exemple els requisits relatius a l'establiment i a l'aplicació de procediments normalitzats de treball.

(26) Els escorxadors i l'equipament que s'hi utilitza estan dissenyats per a determinades categories d'animals i capacitats. Superar aquestes capacitats o utilitzar l'equipament amb finalitats per a les quals no està dissenyat afecta el benestar dels animals. Per això, la informació sobre aquests aspectes s'hauria de comunicar a les autoritats competents i hauria de formar part del procediment d'autorització dels escorxadors.

(27) L'experiència acumulada tant a Andorra com en països de la Comunitat Europea posa de manifest que el nomenament d'un encarregat del benestar animal especialment qualificat per coordinar i vigilar l'aplicació dels procediments operatius relacionats amb el benestar animal en els escorxadors influeix positivament en el benestar dels animals. Per tant, aquesta mesura hauria d'aplicar-se. L'encarregat del benestar animal hauria de tenir suficient autoritat i competència tècnica per donar orientacions pertinents al personal de la cadena de sacrifici.

Els petits escorxadors que venen principalment aliments als consumidors finals no necessiten un complex sistema de gestió per aplicar els principis generals d'aquest Reglament. El requisit que tinguin un encarregat del benestar animal seria desproporcionat, doncs, pel que fa als objectius perseguits en tals casos, i aquest Reglament preveu una excepció pel que fa a aquest requisit per als dits escorxadors.

(28) El buit sanitari implica una gestió de crisi amb prioritats paral·leles, com la salut animal, la salut pública, el medi ambient o el benestar animal. Si bé és important el compliment de les normes de benestar animal en totes les etapes del procés de buit sanitari, pot ocórrer que en circumstàncies excepcionals el compliment d'aquestes normes posi en risc la salut humana o alenteixi considerablement el procés d'eradicació d'una malaltia, cosa que exposa un major nombre d'animals al risc de malaltia i de mort.

(29) Per consegüent, s'ha de permetre que les autoritats competents facin excepcions a l'aplicació d'algunes disposicions d'aquest Reglament, amb l'examen previ cas per cas, quan la situació sanitària animal requereixi una matança d'emergència d'animals o es manqui d'una alternativa adequada per aportar-los un nivell de benestar òptim. Ara bé, aquestes excepcions no haurien de substituir una planificació adequada. Amb aquesta finalitat, s'ha d'augmentar el nivell de planificació i integrar adequadament el benestar animal en els plans d'emergència per a les malalties contagioses.

(30) A l'efecte dels procediments de notificació de malalties animals, la informació sobre focus de malalties, de conformitat amb el capítol tercer del títol IV del Reglament d'aplicació de la Decisió 2/1999 del Comitè Mixt CE-Andorra, pel qual es regulen els intercanvis, les importacions i les exportacions d'animals vius i productes d'origen animal destinats al consum humà, del 30 de juny del 2000, relatiu a la participació d'Andorra en el sistema de notificació de malalties dels animals, es notifica mitjançant el sistema de notificació de malalties animals. En aquest moment, el dit sistema no proporciona informació específica sobre benestar animal, si bé es pot desenvolupar en el futur perquè sigui d'aquesta manera. Com a conseqüència d'això, s'ha de preveure una excepció a l'obligació d'informar sobre el benestar animal en cas de buit sanitari, amb l'objectiu de plantejar que se segueixi desenvolupant el sistema de notificació de malalties d'animals.

(31) L'eficàcia de cada mètode d'atordiment està basada en el control de paràmetres clau i la seva avaluació regular. Amb la finalitat de donar instruccions adequades als explotadors de les empreses, és important elaborar guies de bones pràctiques sobre benestar animal per als processos de treball i supervisió que han de ser duts a terme en el moment de la matança dels animals. L'avaluació d'aquestes guies requereix coneixements científics, experiència pràctica i compromís de les parts interessades.

(32) L'entrega de certificats de competència hauria de fer-se de manera uniforme. En aquest sentit, els organismes o entitats que expedeixin els certificats haurien d'estar acreditats segons normes coherents.

(33) El Reglament relatiu als controls oficials efectuats per garantir el compliment de la legislació alimentària i la normativa sobre la salut i el benestar dels animals, de data 2 de desembre del 2009, preveu que l'autoritat competent adopti algun tipus de mesura en cas d'incompliment, en particular pel que fa a les normes sobre benestar. Així doncs, només és necessari preveure les mesures addicionals que siguin específiques d'aquest Reglament.

(34) Els certificats de competència i els cursos de formació s'han d'oferir de manera uniforme. Amb aquesta finalitat, aquest Reglament estableix les obligacions del Govern pel que fa al cas, així com les modalitats que s'han de concedir, suspendre o retirar els certificats de competència.

(35) El disseny, la construcció i l'equipament dels escorxadors exigeixen una inversió i una planificació a llarg termini. En aquest sentit, aquest Reglament preveu un període transitori que tingui en compte el temps necessari perquè la indústria s'adapti als requisits que estableix.

(36) El Govern ha de vetllar per l'aplicació de les sancions en cas d'incompliment de les disposicions d'aquest Reglament. Les sancions han de ser eficaces, proporcionades i dissuasives.

(37) Atès l'exposat a l'apartat 9 del Protocol sobre qüestions veterinàries, en el qual s'estableix que Andorra es compromet a aplicar les normes comunitàries a l'àmbit de protecció animal;

(38) Atès l'exposat a la Llei 14/2012, del 12 de juliol, de salut animal i seguretat alimentària, en la qual s'estableix que s'han de complir les disposicions en matèria de protecció dels animals en el moment del sacrifici;

(39) Atès l'exposat a la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals, en la qual s'estableix que el sacrifici dels

animals s'ha de realitzar amb mètodes que impliquin el sofriment mínim i que provoquin una pèrdua de la consciència immediata, tot plantejant certes excepcions;
(40) Ateses les disposicions exposades al Reglament referent al sacrifici dels animals i els controls especials de la població d'una espècie o bé d'un individu d'aquesta espècie que hagi esdevingut perjudicial, de la Llei de tinença i de protecció d'animals, de l'11 de novembre del 2006;

A proposta del Ministre de Salut, el Govern, en la sessió del 3 d'agost del 2016, aprova el Reglament relatiu a la protecció dels animals en el moment de la matança.

Article únic

S'aprova el Reglament relatiu a la protecció dels animals en el moment de la matança, que entra en vigor l'endemà de ser publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Reglament relatiu a la protecció dels animals en el moment de la matança

Capítol primer. Objecte, àmbit d'aplicació i definicions

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació*

1. Aquest Reglament estableix normes sobre la matança d'animals criats o mantinguts amb vista a la producció d'aliments, llana, cuir, pell o altres productes, així com la matança d'animals a l'efecte de buit sanitari, i sobre les operacions connexes.

No obstant això, en el cas dels peixos s'han d'aplicar únicament els requisits previstos en l'article 3, apartat 1.

2. Aquest Reglament no s'aplica:

a) Si els animals es maten:

- i) durant experiments científics realitzats sota la supervisió d'una autoritat competent;
- ii) durant activitats de caça o de pesca recreativa;
- iii) en cas d'haver de practicar una matança d'emergència o en els casos de no poder aplicar les normes de benestar en animals perillosos o amb risc de transmetre malalties greus;
- iv) en cas d'haver de practicar una matança d'emergència fora d'un escorxador o si l'aplicació d'aquestes disposicions dóna lloc a un risc immediat i greu per a la salut o la seguretat humanes.

b) Al sacrifici d'animals de renda criats a casa per a l'autoconsum.

c) Al sacrifici d'animals durant la celebració de la denominada "festa del corder islàmica" destinats a l'autoconsum. Tanmateix, les dites operacions s'efectuen sota el control del servei d'inspecció veterinària adscrit a l'escorxador.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complet d'aquesta pàgina.